

Bóg daje życie, smog je odbiera*

Każdego roku w Polsce smog przyczynia się do przedwczesnej śmierci blisko 50 tys. osób. Wyobraźmy sobie, że przez Smog co roku z mapy Polski znika pięć takich miast jak Sucha Beskidzka. Podczas pandemii zanieczyszczenie powietrza wzmaga niebezpieczeństwo - przyczynia się również do dodatkowych zgonów z powodu COVID-19. Badania wskazują, że smog powiększa liczbę ofiar tej choroby aż o 28 proc." - alarmuje Polski Alarm Smogowy.

Smog czyli nadmierna ilość zanieczyszczeń w naszym rejonie powstaje przede wszystkim poprzez spalanie odpadów, spalanie złej jakości opału w kotłach nie spełniających norm. Smogiem oddychamy wszyscy, niszcząc zdrowie swoje, naszych dzieci, dziadków, sąsiadów.

Ziemia „protestuje z powodu zła, jakie jej wyrządzamy nieodpowiedzialnym wykorzystywaniem i rabunkową eksploatacją dóbr” - napisał papież Franciszek w encyklice „Laudato si” (Pochwalony bądź), poświęconej - jak wyjaśnił - „trosce o wspólny dom”. Papież w liczącym ponad 190 stron dokumencie zaapelował o „ekologiczne nawrócenie”. Zwrócił uwagę na konieczność drastycznej redukcji emisji m.in. dwutlenku węgla poprzez zastępowanie paliw kopalnych i rozwijanie odnawialnych źródeł energii.

Tytuł encykliki to słowa z świętego Franciszka z Asyżu. Papież wskazał, że za jego przykładem *konieczne jest połączenie troski o środowisko ze szczerą miłością do człowieka i z ciągłym zaangażowaniem wobec problemów społeczeństwa*. Franciszek zauważył: dorastaliśmy myśląc, że jesteśmy „właścicielami i rządcami” Ziemi uprawnionymi do jej ograbienia. Teraz zaś, dodał, uciskana i zdewastowana Ziemia „jęczy i wzdycha”, a z nią jęczą wszyscy „porzuceni tego świata”.

Obecny stan rzeczy, przypomniał Franciszek, to rezultat wysokiego stężenia gazów cieplarnianych, emitowanych głównie z powodu działalności człowieka. Następnie zwrócił uwagę na to, że *zwiększa to szczególnie wzorzec rozwoju opartego na intensywnym wykorzystaniu paliw kopalnych, stanowiący centrum światowego systemu energetycznego*.

Papież Franciszek wskazał: *Wiemy, że technologia oparta na spalaniu silnie zanieczyszczających paliw kopalnych, zwłaszcza węgla, ale także ropy naftowej, a w mniejszym stopniu gazu, powinna być stopniowo zastąpiona*. Wśród priorytetów wskazał doprowadzenie do drastycznej redukcji emisji dwutlenku węgla i innych gazów zanieczyszczających, poprzez *zastępowanie na przykład paliw kopalnych i rozwijanie odnawialnych źródeł energii*.

Papież Franciszek potępił próby maskowania problemów lub ukrywania objawów przy jednoczesnym dążeniu jedynie do ograniczenia negatywnych skutków zmian klimatycznych. A wiele symptomów wskazuje, ostrzegł, że skutki te mogą być coraz gorsze.

Franciszek uważa, że *zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych wymaga uczciwości, odwagi i odpowiedzialności, w szczególności od krajów najpotężniejszych i najbardziej zanieczyszczających*. Ubolewa, że międzynarodowe negocjacje *nie mogą znacząco postępować z powodu stanowiska krajów, które wyżej stawiają własne interesy narodowe niż globalne dobro wspólne*.

Nie zapominajmy także o nauce Jan Pawła II, który pisał w encyklice *Centesimus annus* o zintegrowanej ekologii, o tym, że nie wolno patrzeć na świat jako całkowicie pozostawiony w rękach człowieka, bo Bóg ma wobec niego własne zamiary. Ekologia zintegrowana to ekologia uniwersalna, szukająca dobra człowieka i pozostałych gatunków, uwzględniająca

biologię i świat ducha, chcąc przywrócić równowagę w środowisku przyrodniczym, ale także we współczesnej kulturze. Jan Paweł II znakomicie uchwycił istotę problemu: poprawny stosunek człowieka do przyrody będzie możliwy wtedy, gdy chronione będzie równoległe duchowe i moralne środowisko człowieka, które warunkuje jego rozwój indywidualny i społeczny. Trzeba zatem podkreślać równocześnie konieczność ochrony środowiska duchowego człowieka i środowiska przyrodniczego.

Każdy z nas ma moralny obowiązek dbania o środowisko i bliźnich między innymi poprzez wykorzystywanie do ogrzewania domów pieców które wprowadzają do powietrza jak najmniejszą ilość zanieczyszczeń. Przypominamy o obowiązkach wynikających z uchwały antysmogowej podjętej przez Urząd Marszałkowski z której wynika, że wszystkie piece nie spełniające norm muszą być wymienione do 1 stycznia 2023 r.

Zachęcamy do możliwości skorzystania z dofinansowania do wymiany kotłów jakie między innymi daje Rządowy Program Czyste Powietrze oferujący specjalne warunki finansowe dla osób najuboższych oraz przypominamy o możliwości odliczenia w zeznaniu podatkowym kosztów zakup nowego pieca. Bliższe informacje dotyczące programu udzielają Gminy, Powiat.

Gminy stworzyły dla Was warunki do odbioru odpadów. Segregujmy odpady, nie spalajmy ich (w szczególności plastików) w piecach.

Dziękujemy wszystkim, tym z Was którzy dostrzegają ten problem i już teraz aktywnie przyczyniają się do poprawy jakości powietrza poprzez między innymi: montaż kotłów emitujących małą ilość zanieczyszczeń, instalacji solarnych, fotowoltaicznych, pomp ciepła. Każda, z tych instalacji, każdy komin bez dymu jest wyrazem miłości bliźniego, troski o nasze środowisko i zdrowie, nasze i przyszłych pokoleń.

Chwalmy łąki umajone, lasy i góry zielone. Niech smog nie zabiera nam tego wszystkiego piękna które dał nam Bóg nasz stwórca. To my i nasze decyzje jesteśmy za to odpowiedzialni.

*tytułu zaczerpnięty z ogólnopolskiej akcji zielone parafie prowadzonej przez Parafie i Polski Alarm Smogowy

sporządzono w ramach realizacji Projektu zintegrowanego LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA "Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla Województwa Małopolskiego" finansowanego ze środków programu LIFE Unii Europejskiej oraz z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przygotowali:

1. Paweł Dyrz – Naczelnik Wydziału Środowiska Starostwa Powiatowego w Suchej Beskidzkiej
2. Paulina Tokarz-Mansour – Doradca ds. klimatu i środowiska

